

بررسی اثرات جهانی شدن بر نظام آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران

دریافت مقاله: ۱۳۹۵/۱۱/۱۱؛ پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۴/۵

سید عیسی حسینی^{*}، مهرعلی اف^۱، صفر سلیمان^۲ و سید علیرضا ابراهیمی^۳

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیرپذیری، تحولات و جایگاه ابعاد نظام تعلیم و تربیت کشور در مواجهه با جهانی شدن براساس نظر صاحب‌نظران، اساتید و کارکنان بخش آموزش و پرورش و با روش آمیخته می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در بخش کیفی پژوهش از روش مصاحبه و در بخش کمی از روش پیمایشی در گردآوری داده‌ها استفاده شد. در بخش کیفی از روش نمونه‌گیری هدفمند (از نوع نظری) و از جامعه متخصصین استفاده شد و با ۲۵ نفر از متخصصین مصاحبه گردید و مصاحبه‌ها با روش تحلیل مضمون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و در نهایت ۳۵ مؤلفه در قالب هفت بعد جهانی شدن (آموزش و پرورش) احصاء گردید. در بخش کمی براساس روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای از بین جامعه پژوهش از بین کارکنان آموزش و پرورش، معلمان و اساتید آشنا به حوزه جهانی شدن و تعلیم و تربیت دانشگاه‌های شهر تهران که تعداد ۱۵۰ نفر می‌باشند، مطابق با جدول مورگان تعداد ۱۰۸ نفر به‌عنوان نمونه انتخاب شدند و از این تعداد ۱۰۰ نفر پرسشنامه‌های ارائه شده را تکمیل نمودند. ابزار پژوهش، پرسشنامه محقق‌ساخته بوده و به‌منظور بررسی پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرابناخ استفاده شده است. همچنین در این تحقیق از آزمون‌های کولموگروف-اسمیرنف، آزمون تی، تحلیل واریانس یک طرفه، آزمون شفه و آزمون فریدمن برای تحلیل نتایج پرسشنامه استفاده شد. و همچنین از روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP) برای تعیین وزن ابعاد جهانی شدن نیز استفاده شد. براساس نتایج بدست آمده از دیدگاه اساتید و صاحب‌نظران و کارکنان بخش آموزش، نظام تعلیم و تربیت کشور از نظر کارگروهی در فرهنگ‌های گوناگون، قدرت برقراری تعادل بین دیدگاه جهانی و عملکرد محلی، دیدگاه جهان‌محوری به‌جای خودمحوری، دانش زبان خارجی، جامعیت کار با رایانه و انجام کار گروهی در سطح ضعیفی در مقایسه با مقیاس جهانی و از لحاظ رشد دسترسی به امکانات الکترونیکی و اینترنت، فراگیر بودن آموزش و پرورش در کشور و جامعیت مطالب آموزشی در سطح مطلوبی قرار دارد. همچنین از دیدگاه جامعه آملاری مورد پژوهش جامعیت سیستم آموزشی و اثربخشی آن بر رشد و شکوفایی دانش‌آموزان بیشترین تطابق را با جهانی شدن دارا می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: براساس نتایج پژوهش حاضر در بسیاری از موارد ذکر شده که در زمره نقاط ضعف نظام آموزش و پرورش قرار گرفته است، ضرورت دارد اقدامات گسترده‌ای در زمینه برنامه‌ریزی درسی، توسعه روش‌ها و فنون تدریس، توسعه ارزش‌های جهانی، برقراری تعامل سازنده بین عوامل و شرایط بومی و محلی با ضوابط و شرایط جهانی، استفاده از همه ظرفیت‌ها و پتانسیل‌ها برای زبان‌آموزی، توسعه مهارت‌های سواد یادگیری، توسعه مهارت‌های کاربری رایانه و در نهایت تغییر نگرش از مواضع صرفاً داخلی به ملاحظات نگرش محلی-جهانی انجام گردد. با توجه به اینکه متخصصین آشنا با حوزه‌های جهانی شدن در نظام آموزش و پرورش در خصوص موارد مذکور اتفاق نظر دارند، برای افزایش قدرت دانش‌آموزان و نظام آموزش و پرورش در مصادف با پدیده جهانی شدن و بهره‌مندی از مزایای آن لازم است ملاحظات ویژه‌ای در تنظیم برنامه‌های کلان آموزش و پرورش و اسناد بالادستی در نظر گرفته شود تا سهم کشور هم در تأثیر گذاری بر جهانی شدن و هم تأثیرپذیری منطقی از آن متوازن بوده و موازنه تبادلات علمی، فناوری، فرهنگی و اجتماعی در وضعیتی مطلوب قرار گیرد.

کلید واژه‌ها: آموزش و پرورش، تحلیل سلسله مراتبی، تعلیم و تربیت، جهانی‌شدن.

* نویسنده مسئول: مدرس دانشکده مدیریت دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. Hosseini.s.e.123@gmail.com

۱. استاد دپارتمان علوم تربیتی دانشگاه ملی تاجیکستان.

۲. استاد دپارتمان علوم تربیتی پژوهشگاه آکادمی تاجیکستان.

۳. استادیار دانشکده مدیریت دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

مقدمه

جهانی شدن پدیده‌ای است که برای بسیاری از محققان مبدل به یک دغدغه تمام عیار شده است (سلیمان^۱، ۲۰۱۸؛ یامینی^۲، ۲۰۱۸، پاینار^۳، ۲۰۱۳، نایت^۴، ۲۰۱۶؛ بدینلایر^۵، کونداکسی^۶، ریچتر^۷، ۲۰۱۷؛ تیچلر^۸، ۲۰۱۷، بنی و تیلور^۹، ۲۰۱۴؛ یامینی، ۲۰۱۴، ایسایز^{۱۰}، ۲۰۱۸). به عبارت دیگر جهانی شدن یکی از مهم‌ترین پدیده‌های دنیای معاصر است که تأثیر بسزایی بر سیستم‌های تعلیم و تربیت در سراسر دنیا و بخصوص در کشورهای در حال توسعه دارد. دنیای در حال توسعه کنونی که تعلیم و تربیت نسل جوان خود را به‌عنوان پلی برای رسیدن به پیروزی و توسعه می‌داند، با مزایا و معایب متعددی در مسیر بین‌المللی برای رسیدن به جهانی شدن مواجه شده‌اند. طبق تعریف ارائه شده توسط آلباخ و نایت^{۱۱} (۲۰۰۷)، جهانی شدن شامل فشارها و تغییرات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی بر روی سیستم‌های آموزشی و تربیتی قرن ۲۱ در راستای وارد شدن به فضای بین‌المللی می‌باشد.

جهانی‌سازی یک فرآیند قدرتمند است که بر بسیاری از جنبه‌های مختلف از آموزش و پرورش گرفته تا سیاست و اقتصاد تأثیر می‌گذارد. حتی در حوزه آموزش و پرورش، جهانی شدن بر بسیاری از بخش‌های آموزش تأثیر گذاشته است. بین‌المللی شدن، یادگیری از راه دور، شکل جدید شهروندی و تجاری‌سازی، نمونه‌هایی از تأثیر بی‌پایان جهانی شدن در آموزش هستند. به نظر می‌رسد در این سطح جهانی شدن تأثیر مثبتی بر بخش آموزش داشته باشد. با این وجود، با بررسی دقیق و مفصل این تأثیرات بر معلمان، مربیان و دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت و فراگیران به‌طور خاص، واضح است که جهانی شدن می‌تواند تأثیر منفی هم بر آن اقشار داشته باشد. سوال اصلی اینجا این است که آیا این اثرات منفی بیشتر از تأثیرات مثبت است یا بالعکس؟

یک سؤال برانگیزاننده دیگر این است که آیا مزایای جهانی شدن ارزش و بهای مبارزه با چالش‌ها را دارد؟ بنابراین، یک معلم آینده که مستقیماً در نظام آموزش و پرورش با موقعیت‌های متنوعی مواجه خواهد شد، باید از تأثیر جهانی شدن در آموزش آگاهی داشته باشد و بتواند تصمیمات متناسب در مورد آن بگیرد (ایزای، ۲۰۱۸).

1. Soliman

3. Pinar

5. Bedenlier

7. Richter

9. Berry & Taylor

11. Altbach and Knight

2. Yamini

4. Knight

6. Kondakci

8. Teichler

10. Essays

در قرن بیست و یکم، سیستم‌های آموزش و پرورش با چالش دوگانه تجهیز دانش‌آموزان به دانش جدید، مهارت‌ها و ارزش‌های مورد نیاز برای رقابت در یک بازار جهانی مواجه می‌شوند، در عین حال تولید فارغ‌التحصیلانی که مسئول بزرگسالان، شهروندان خوب کشورشان و جهان هستند. بنابراین، جهانی‌سازی ما را به چالش می‌کشد تا نه تنها میزان تحصیلات مورد نیاز، بلکه هدف نهایی آن را نیز بازنگری کنیم. پدیده جهانی شدن تأثیرات چشم‌گیری در سیستم‌های آموزشی و ارتباطی داشته و روش انتقال مطلب و نقش معلم و دانش‌آموز را دچار تحول کرده است. توسعه چنین تکنولوژی انتقال از یک جامعه صنعت محور به جامعه اطلاعات محور را تسهیل نموده است. در عین حال، یک نقطه تاریک برای جهانی شدن وجود دارد که بسیار باز بودن سیستم‌های اطلاعات است (نورالدین و عبدالهادی، ۲۰۱۴).

سویی و تولفسون^۱ (۲۰۰۶) نشان دادند که جهانی شدن چگونه مستلزم همبستگی، انتقال اطلاعات و ساختار هویتی ملی می‌باشد که به شدت با شرایط قبل از جهانی شدن متفاوت خواهد بود. سرعت انتقال دانش توسط فناوری اطلاعات و دوره‌های آموزش عالی به صورت آموزش الکترونیکی بر مبنای مدل‌های ساختاری غربی می‌تواند موجب توسعه کشورهای جنوبی و در حال توسعه باشد. اما از سوی دیگر می‌تواند منجر به بی‌عدالتی شود. زمانی که دولت در حال توسعه برای بهره‌برداری از خدمات آموزشی وارد توافقات با سازمان‌های دوجانبه و چند جانبه می‌شوند، شهروندان برای دسترسی به آموزش با سطح کیفیت بالا در معرض هزینه‌های زیاد آموزش قرار می‌گیرند به این امید که در آینده کشور آن‌ها توسعه اقتصادی داشته باشد. در همین راستا، آلباچ و نایت (۲۰۰۷) به تعبیری دیگر، جهانی شدن را به‌عنوان دام فقر بیشتر می‌دانند که تمرکز قدرت، ثروت و دانش را بیش از پیش بر کشورهای پیشرو در این زمینه فراهم می‌کند. مراکز تحقیق و توسعه، دانشگاه‌ها و آموزش و پرورش به‌عنوان "کارخانه‌های دانش"^۲ بعنوان مهم‌ترین ارکان جهانی‌سازی نقش بازی می‌کنند (آکار^۳، ۲۰۱۰).

هدف اصلی این پژوهش بررسی تأثیر جهانی‌سازی بر ابعاد مختلف سیستم تعلیم و تربیت کشور از دیدگاه اساتید و صاحب‌نظران و کارکنان بخش آموزشی کشور می‌باشد. به‌طور کلی اهداف این پژوهش عبارت‌اند از:

- تعیین مؤلفه‌های جهانی شدن نظام تعلیم و تربیت.
- بررسی نظر شرکت‌کنندگان در پژوهش در خصوص میزان آمادگی کشور برای جهانی‌سازی نظام تعلیم و تربیت.

- ارائه رتبه‌بندی ابعاد مختلف نظام تعلیم و تربیت کشور در مورد شاخص‌ها و مؤلفه‌های جهانی شدن.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

بیش از سی سال از زمانی که بورتون کلارک^۱ به تحقیق معروفش «سیستم آموزش عالی: سازمان علمی در چشم‌انداز بین‌المللی» ارائه داده است (کلارک، ۲۰۱۱)، که عناصر اصلی نظام آموزش عالی شناسایی شده است و تفاوت میان آن‌ها در کشورهای مختلف ارائه شده است. این تجزیه و تحلیل در زمانی انجام شد که چشم‌اندازهای جهانی به‌عنوان عامل تعیین‌کننده در توسعه آموزش عالی نه از دیدگاه مؤسسات آموزش عالی و نه از نظر دولت‌های ملی مورد توجه قرار نگرفت. طی دهه‌های گذشته، تحولات اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و ایدئولوژیک به صورت متعدد ایجاد شده است، ارتباطات اطلاعاتی بهبود یافته است، که منجر به تغییر در سیاست‌های دولتی در زمینه آموزش عالی شده است (لوکاشا و پسکوف^۲، ۲۰۱۴).

تأثیر جهانی شدن بر سیستم‌های آموزش و پرورش در سراسر جهان به اقتصاد منجر شده است. ملاحظاتی که به‌طور فزاینده‌ای برای تحمیل اصلاحات نئولیبرالی و محافظه‌کارانه در استانداردهای جهانی و محلی تلاش می‌کنند (اپل^۳، ۲۰۱۱؛ گیرین^۴، ۲۰۰۵؛ راس و گیسون^۵، ۲۰۰۷).

انفجار دانش و اطلاعات در عصر فناوری اطلاعات یکی از عوامل جهانی شدن آموزش می‌باشد. معرفی رایانه و اینترنت و آموزش‌های مبتنی بر تکنولوژی‌های مختلف به انتشار دانش و اطلاعات به میلیون‌ها نفر در سرتاسر جهان کمک کرده است. ظهور آموزش مبتنی بر تکنولوژی انقلابی را در زمینه آموزش و یادگیری فراهم آورده است. برای مثال، یک محقق با استفاده از کتابخانه‌های دیجیتال می‌تواند بدون سفر کردن به نقاط دیگر جهان به تحقیقاتی که در آنجا انجام شده است، به صورت ۲۴ ساعته دسترسی داشته باشد (کلنر^۶، ۲۰۰۰). طبق تحقیق رازک^۷، اگرچه روش‌های علمی و نوآورانه آموزش منجر به دسترسی سریع و کارا به دانش و اطلاعات شده است، از جمله معایب آن دسترسی و برداشت‌های شخصی افراد از این منابع می‌باشد که رابطه اشخاص با جوامع را محدودتر می‌کند. مورد دیگر رابطه با آموزش‌دهنده و یا مربی می‌باشد که آموزش و ارتباط حضوری بسیار موثرتر می‌باشد و فضای ارتباط را ملموس‌تر می‌کند. در راستای جهانی شدن، دانشگاه‌های غربی متوجه شدند که فرصت‌های زیادی در کشورهای جهان سوم بخصوص

1. Burton Clark

3. Apple

5. Ross and Gibson

7. Razak

2. Luksha and Peskov

4. Green

6. Kellner

در آسیا و آفریقا وجود دارد. بسیاری از دانشگاه‌های خارجی وارد این کشورها شدند تا آموزش‌ها، مدارک و مدارج خود را به دانشجویان این کشورها بفروشند که سود قابل توجهی برای مؤسسات آموزشی آن‌ها به همراه دارد. در کنار آن، آموزش از راه دور و همکاری‌های مشترک نیز از جمله برنامه‌های این مؤسسات هستند.

در خصوص تحولات و تأثیر جهانی شدن بر رویکردها، روش‌های آموزش-یادگیری مطالعات و پژوهش‌های متعددی صورت گرفته است. در پژوهشی باکی و اسپنس^۱ (۱۹۹۰) تأثیر جهانی شدن بر فرآیند یاددهی-یادگیری را بررسی کردند و چنین گزارش دادند که راهبردهای فراشناختی برای قرن بیست و یکم ضروری است و استدلال می‌کنند که این مهارت‌ها فراگیران را در انجام موفقیت‌آمیز یادگیری در موقعیت‌های جدید، توانا می‌سازد. رابرتسون (۱۳۸۲) در پژوهشی با عنوان جهانی شدن؛ تئوری‌های اجتماعی و فرهنگ جهانی، نتیجه گرفت که مؤسسات آموزشی به بازیگران مهمی در عرصه‌ی جهانی تبدیل شده‌اند و چنانچه کشوری از آموزش و پرورش بین‌المللی سر باز زند در دنیایی که به‌طور روزافزون اعتقاد بر این است که در دنیای متغیر، روش‌های سنتی در فرآیند یاددهی-یادگیری گذشته که بر پایه تفکر خطی و مهارت‌های تفکر منطقی در هم تنیده می‌شود، به لحاظ اقتصادی و سیاسی متحمل زیان خواهد شد. یودر^۲ (۲۰۰۶) در پژوهشی با عنوان جهانی شدن آموزش در دانشگاه‌های چین نتایج را چنین بیان نمود که از نظر اساتید جهانی شدن بر نظام دانشگاهی و اکثر فرایندهای مرتبط با آن تأثیر داشته و بر کیفیت آموزشی و فرایندهای تدریس اثر مثبت و معنادار می‌گذارد. برنز^۳ (۲۰۰۵) در مطالعه خود با عنوان جهانی شدن آموزش بین‌المللی و چالش‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات و نگره داشت کیفیت آن نتیجه گرفت که جهانی شدن تأثیر مستقیمی بر کیفیت داشته و هم‌چنین نظام فناوری اطلاعات و ارتباطات متأثر از جهانی شدن تغییر می‌کند. اربولز و تورز^۴ (۲۰۰۰) در بررسی خود با عنوان جهانی شدن و تعلیم و تربیت بیان نمود که روند سریع جهانی شدن فرآیند تعلیم و تربیت را با دشواری و چالش روبرو ساخته و این امر اثرات مستقیم جهانی شدن را بر تعلیم و تربیت را نشان می‌دهد. هم‌چنین کلیه فرایندهای تعلیم و تربیت به واسطه جهانی شدن در حال تغییر است. تای وو^۵ (۲۰۰۴) تأثیر جهانی شدن بر اجتماع و فرهنگ چنین گزارش داد که ابعاد جهانی شدن در رفتار اجتماع به‌طور مثبت معنادار اثر گذاشته و هم‌چنین جهانی شدن بر فرهنگ نیز تواسه اثر مثبت و معناداری بگذارد. بدین واسطه اجتماعی حرکت خود و رفتار

1. Bakey & Spence

3. Beerens

5. Taiwo

2. Yoder

4. Burbules&Torres

خود را به سمت رفتارهای بین‌المللی سوق داده و فرهنگ متأثر از فرهنگ جهانی شدن است. آکانی^۱ (۲۰۱۲) در پژوهش خود با عنوان تأثیر جهانی شدن بر آموزش و پرورش نتیجه نتایج را چنین گزارش داد که جهانی شدن موجب تغییر سیستم‌های آموزش و روند کیفیت در آموزش شده است. این امر تأثیرات مثبت جهانی شدن را بر تعلیم و تربیت نشان می‌دهد. هم‌چنین کلیه راهکارها و پیشنهادات در راستای جهانی شدن تعلیم و تربیت صورت می‌گیرد و سیستم آموزشی مبنای خود را کیفیت جهانی قرار داده و استانداردهای بین‌المللی را در پیش گرفته است. در پژوهشی که رازک^۲ (۲۰۱۱) بر روی جهانی شدن و تأثیر آن بر آموزش و پرورش و فرهنگ در مالزی انجام داد نتایج نشان داد که ۱- کیفیت نظام آموزش و پرورش در حد مطلوبی نمی‌باشد. ۲- جهانی شدن اثر مستقیم معناداری بر کیفیت آموزش و پرورش دارد. ۳- جهانی شدن اثر منفی و معناداری بر فرهنگ بومی جامعه مالزی دارد. نتایج مطالعه ویلیام^۳ (۲۰۰۸) بیان‌گر آن است که یک برنامه درسی بین‌المللی باید بتواند چاره‌ای ایده‌آل برای پشتیبانی بهتر نیازهای گوناگون یادگیری دانشجویان بین‌المللی باشد. در این راستا، حرکت به سوی رویکرد تبدیل شونده که آگاهی انتقادی نسبت به ارزش‌های مرتبط با رویکردهای آموزشی و تربیتی و برنامه‌های درسی را ارتقا می‌دهد، روش‌های گوناگون دانستن و موجودیت را مورد ارج و احترام قرار می‌دهد و به دانشجویان به‌عنوان شریکی فعال در فرایند یادگیری ارزش می‌نهد، باید هدف نهادهای آموزش عالی قرار گیرد. در مطالعه‌های که می‌هایلو^۴ (۲۰۰۶) با هدف اینکه آیا یادگیری الکترونیکی می‌تواند به‌عنوان ابزار اصلی یا راهبردی برای بین‌المللی‌سازی در آموزش عالی مورد توجه قرار گیرد، انجام داد، نتایج بیانگر آن هستند که یادگیرهایی که ترکیبی از کلیه الگوهای متنوع یادگیری باشد، بهترین شیوه تدریس و یادگیری به شمار می‌روند.

در پژوهش کلنر (۲۰۰۰) با عنوان جهانی شدن و جنبش‌های جدید اجتماعی به تأثیر روند جهانی شدن بر چگونگی حرکت و نوع تبلیغات و تغییر در جنبش‌های جدید اجتماعی اشاره نموده است. در این پژوهش چنین اعلام شده که جنبش‌های جدید اجتماعی به واسطه جهانی شدن به وجود آمده و حرکت خود را در جامعه بر گرفته از سیستم جهانی شدن دنبال می‌کند. هم‌چنین صاحب‌نظرانی هم‌چون فیشر^۵ (۲۰۰۵)، گیدنز (۱۹۹۱) و باربر^۶ (۲۰۰۳) بیشتر به صورت تحلیلی بر روی موضوع جهانی شدن کار کرده و بدین نتیجه رسیدند که در آن کلیه فرآیندها به صورت یک نظام کل و با اجزا مرتبط به هم در نظر گرفته می‌شود.

1. Akani
3. William
5. Fisher

2. Razak
4. Mihhailova
6. Barber

واعظی و قرونه (۱۳۸۹) در پژوهشی با عنوان فرهنگ جهانی شدن و آموزش عالی گزارش نتایج پژوهش تحلیل خود را چنین بیان داشتند که جهانی شدن فرآیندی است که انتهای آن منجر به جامعه جهانی و عصر جهانی می‌شود. جهانی شدن برای تمام نقاط دنیا نتایج یکسانی به بار نمی‌آورد، بلکه تغییرات حاصل از آن از منطقه‌ای به منطقه دیگر متفاوت خواهد بود. دانشگاه‌ها نیز از دیرباز با مفهوم جهانی بودن آشنا بوده‌اند، چه این که اقتضای دانش کلیت آن است. صراف و نیلفروش (۱۳۸۷) نیز در پژوهشی با عنوان ابعاد جهانی شدن آموزش عالی نیز بدین صورت بیان داشتند که اصولاً فرایند جهانی شدن آموزش عالی را از جنبه‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و ... تحت تأثیر قرار داده و موجب تغییر در فرآیندهای برنامه‌ریزی آموزشی آن می‌گردد. همچنین با فرایند جهانی شدن دانشگاه‌ها می‌توانند در عرصه‌های گوناگون قدرت نمایی کنند.

به‌طور کلی می‌توان گفت که مطالعات انجام شده پیرامون تأثیر جهانی شدن بر عرصه‌های مختلف زندگانی در ابعاد گوناگون اقتصادی، اجتماعی، فناورانه، فرهنگی و تربیتی بوده است. در این مقاله با توجه به اهمیت بالای بخش تعلیم و تربیت در جامعه و تأثیرات اجتناب‌ناپذیر جهانی شدن بر آن به بررسی تأثیرات متقابل جهانی شدن بر نظام تعلیم و تربیت پرداخته شده است.

روش‌شناسی پژوهش

رویکرد این پژوهش آمیخته است. در بخش کیفی پژوهش از روش مصاحبه و در بخش کمی از روش پیمایشی در گردآوری داده‌ها استفاده شده است. در بخش کیفی روش نمونه‌گیری هدفمند (از نوع نظری) و از جامعه متخصصین به کار گرفته شد و با ۲۵ نفر از متخصصین مصاحبه گردید و مصاحبه‌ها با روش تحلیل مضمون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و در نهایت ۳۵ مؤلفه در قالب هفت بعد جهانی شدن آموزش و پرورش احصاء گردید. در بخش کمی براساس روش نمونه‌گیری طبقه‌ای ساده از بین جامعه پژوهش (مشمول بر کارکنان آموزش و پرورش، معلمان و اساتید آشنا به حوزه جهانی شدن و تعلیم و تربیت دانشگاه‌های شهر تهران که در مجموع مشتمل بر ۱۵۰ نفر بودند) از این تعداد مطابق با جدول مورگان ۱۰۸ نفر به‌عنوان نمونه انتخاب شدند و از بین نمونه انتخاب شده ۱۰۰ نفر در فرآیند تکمیل پرسشنامه‌ها شرکت کردند. ابزار پژوهش در بخش کمی، پرسشنامه محقق ساخته‌ای می‌باشد که مشتمل بر پرسشگری از مؤلفه‌های مختلف می‌باشد. به‌منظور بررسی پایایی پرسشنامه از روش آلفای کرانباخ استفاده شده است. همچنین در این پژوهش از آزمون‌های کولموگروف-اسمیرنوف، آزمون تی و آزمون فریدمن و آزمون تحلیل آماری واریانس یک طرفه برای تحلیل نتایج پرسشنامه استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

اولین سوالی که در این قسمت به آن پاسخ داده خواهد شد مربوط به بخش کیفی طرح می‌باشد. برای تعیین تأثیر جهانی شدن بر نظام تعلیم و تربیت کشور ابتدا به ساکن لازم است تا مؤلفه‌های مختلف جهانی شدن شناسایی شود. برای این موضوع از روش مصاحبه استفاده گردید و پس از انجام مطالعات لازمه و مصاحبه‌های تخصصی مؤلفه‌های اصلی و ابعاد مرتبط با حوزه جهانی شدن احصاء شد. مؤلفه‌های مرتبط براساس روش تحلیل مضمون شناسایی و پس از تعیین آن‌ها نظرات خبرگان نیز دریافت شد و مؤلفه‌ها نهایی شدند.

براساس نتایج بدست آمده، مؤلفه‌های جهانی شدن آموزش و پرورش دارای چند بعد اصلی می‌باشند که در جدول شماره (۱) به آن‌ها اشاره شده است.

جدول ۱. ابعاد جهانی شدن در تعلیم و تربیت

ردیف	ابعاد جهانی شدن تعلیم و تربیت
۱	زیرساختی
۲	ساختار سازمانی نظام تعلیم و تربیت
۳	سرمایه انسانی
۴	سیاست گذاری
۵	فلسفه یادگیری
۶	فناوری اطلاعات
۷	محتوایی

برای تشریح هر کدام از ابعاد متناسب با هر کدام از ابعاد، مؤلفه‌های مرتبط نیز شناسایی شدند. در جدول شماره (۲) مؤلفه‌ها مورد بررسی قرار گرفته شده‌اند.

جدول ۲. مؤلفه‌های جهانی شدن در تعلیم و تربیت

ابعاد تعلیم و تربیتی جهانی شدن	مؤلفه‌های تخصصی ابعاد
زیرساختی	زیرساخت‌های آموزش و پرورش مستعد جهانی‌سازی
ساختار سازمانی نظام تعلیم و تربیت	میزان تخصصی بودن ساختار سازمانی تعلیم و تربیت کشور و برخورداری ساختار از استانداردهای لازم سلسله مراتب اختیارات و حرفه‌ای
سرمایه انسانی	میزان برخورداری ساختار سازمانی تعلیم و تربیت کشور از جنبه وظایف انعطاف‌پذیر، همکاری اشتراکی، گروه‌های کاری متنوع، قوانین و مقررات کنترل‌کننده، دسترسی آزاد به اطلاعات و سیستم تصمیم‌گیری غیرمتمرکز
سیاست گذاری	میزان درک مسئولیت‌های حرفه‌ای نظام آموزشی کشور و مشارکت در گفتمان اجتماعی
فلسفه یادگیری	میزان توجه نظام آموزش و پرورش به توسعه پارک‌های فن‌آوری در مدارس سراسر کشور، نهادهای مشاوره‌ای تخصصی آموزشی، توسعه زیرساخت مناسب برای خود رهبری دانش‌آموزان و توانمندسازی آن‌ها
فناوری اطلاعات	میزان به کارگیری اصول علمی و جهانی آموزش توسط معلمان در تدریس

میزان انطباق معلمان با مظاهر جهانی شدن (از جمله کار در فضای مجازی، فن آوری اطلاعات و منابع جدید)

برخورداری مدیران نظام آموزش و پرورش از نگرش سیستمی، توانایی کار همزمان در فرهنگ‌های گوناگون، قدرت برقراری تعادل بین جهانی اندیشیدن و محلی عمل کردن، دیدگاه‌های جهان محوری به جای خود محوری، دانش زبان‌های خارجی، توانایی انجام کار با رایانه و توانایی انجام دادن کار گروهی

میزان قدرت اعمال مدیریت در بستر بین‌المللی و در چارچوب برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی، رهبری و کنترل بر مبنای تفکر جامع و راهبردی در بین مدیران آموزش و پرورش کشور
میزان تحمل ریسک، رویارویی با وضعیت مبهم، تلاش در جهت کسب موفقیت بیشتر در بین مدیران سازمان‌های آموزشی و توجه به مدیریت کیفیت فراگیر و مهارت‌های انسانی با تأکید بر مهارت‌های سرپرستی مدیران سازمان‌های آموزشی کشور

تغییر در نقش‌های قدیم و جدید مدرسه

برخورداری نظام آموزش و پرورش از اهداف و استراتژی فراملی و جهانی

به‌هنگام بودن الزامات نظام تعلیم و تربیت با مراحل رشد دانش‌آموزان

میزان حرکت نظام تعلیم و تربیت در جهت رشد و توسعه پایدار کشور و میزان باور به زیربنایی بودن دانایی و دانش ملی و بین‌المللی در مسیر توسعه

میزان جامعیت و تلاش نظام تعلیم و تربیت در راستای شکوفایی قابلیت دانش‌آموزان

میزان محوریت انتفاع دانش‌آموزان در سازماندهی فرایندهای یاددهی و یادگیری و فعالیت‌های مرتبط مانند تأمین معلم، زیرساخت‌ها و تجهیزات

میزان متحول سازی فرایند یاددهی و یادگیری با ظهور و گسترش تکنولوژی‌های جدید

الکترونیکی در نظام تعلیم و تربیت کشور

میزان از دست دادن جنبه و هویت محلی مدارس و سازمان‌های آموزشی کشور و توسعه نظام

مشارکت از طریق نرم‌افزارهای ارتباطی

میزان موفقیت نظام تعلیم و تربیت کشور در تغییر تمرکز از آموزش صرف به رویکرد یادگیری و یاد دادن و تربیت نیروی انسانی

میزان موفقیت نظام تعلیم و تربیت کشور در راستای غنی‌سازی دانش‌آموزان از حیث اطلاعات، فن آوری و تکنولوژی برای شهروند جهانی

میزان دستیابی مراکز تعلیم و تربیت کشور به تحولات جدید تکنولوژیکی نظیر یادگیری و یاددهی دیجیتال و اینترنتی، آموزش تیمی و جمعی در مقیاس ملی و جهانی و ترویج نقش تعاملی بین معلم و دانش‌آموز

توجه به کلیه ابعاد زندگی و شخصیت انسانی

فراهم‌سازی شناخت کلی و جامع دانش‌آموزان از هستی و محیط پیرامون خود

برخورداری از ویژگی‌های مرزناپذیری، غیر منسجم، مجازی و غیر مستقیم بودن نظام آموزش و پرورش

برخورداری از ویژگی‌های انعطاف‌پذیری، خودآگاهی، ذهنیت‌باز، نوآوری و خلاقیت نظام آموزش و پرورش

فراگیر بودن و انطباق نظام آموزش و پرورش با روح زمانه

سیاست‌گذاری

فلسفه یادگیری

فناوری اطلاعات

محتوایی

میزان توجه نظام آموزش و پرورش به تفکر انتقادی، ارتباطات، اثربخشی و روش حل مسئله

میزان موفقیت نظام تعلیم و تربیت کشور در راستای غنی‌سازی دانش‌آموزان از حیث انواع
 صلاحیت‌های اجتماعی، اقتصادی، هوشی، مدیریتی و محیطی و نگرش جهانی به مسائل، آگاهی و
 حساسیت

میزان موفقیت نظام تعلیم و تربیت کشور در جهت ارتقای صلاحیت‌های معنوی، اخلاقی، مذهبی و
 فرهنگی دانش‌آموزان

میزان توجه برنامه درسی نظام تعلیم و تربیت کشور به روش‌های جدید آموزش، آموزش اصول
 زندگی مسالمت‌آمیز استفاده از ظرفیت‌های فن‌آوری اطلاعات و بکارگیری منابع غیر مدرسه‌ای و
 جهانی

میزان مسئولیت‌پذیری، انتقادپذیری دانش‌آموزان به‌عنوان یادگیرنده در جامعه و برخورداری آن‌ها
 از مهارت ارتباطی فعال و تولیدکننده‌ی دانش

میزان تأثیرپذیری نظام تعلیم و تربیت کشور از جدیدترین اطلاعات، آموزش الکترونیکی، تفاهم
 عمومی، یادگیری برای با هم زیستن و تلاش برای پی بردن به حلقه‌های بسته دانش
 میزان برخورداری مراکز تعلیم و تربیت کشور از ویژگی‌های تکمیل تحصیلات بین‌المللی، تجربه
 سفرهای مهم آموزشی، تیم‌سازی به منظور توسعه مهارت‌های مفید و آموزش چند زبانی در طول
 تحصیل

میزان سیالیت و جاری‌سازی انتقال مسئولیت تصمیم‌گیری، تصمیم‌گیری مشارکت‌آمیز، تأکید بر
 خلاقیت و ابتکار و آشنایی با تحقیقات جدید و روش‌های نوین در زمینه‌های مختلف
 میزان تلاش نظام آموزش و پرورش کشور در خروج از حالت خشک و انفعالی و تبدیل شدن آن
 بصورت خیال و کنش چند سویه میان دانش‌آموزان و توجه به مهارت‌های ادراکی انسان

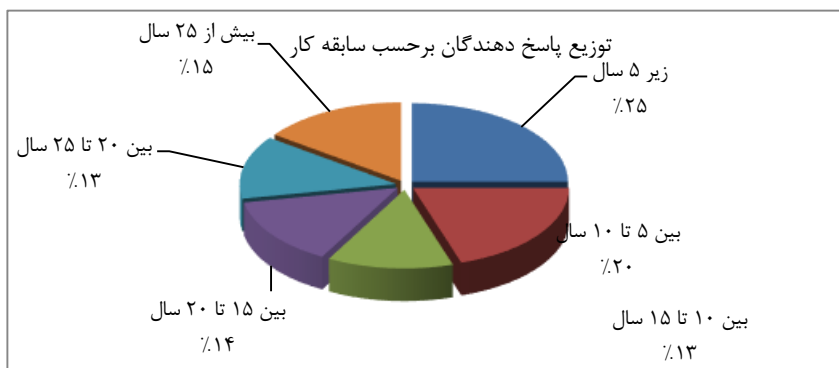
تجزیه و تحلیل سوالات پژوهش در بخش کمی

برای گردآوری داده‌ها در این بخش مؤلفه‌های مورد تأیید به پرسشنامه محقق ساخته تبدیل شد و پس از توزیع، و گردآوری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و آزمون‌های آماری مرتبط در قدم اول داده‌ها از طرق آزمون کولموگوروف اسمیرنف^۱ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند تا نرمال بودن داده‌ها تعیین شود. نتایج نشان می‌دهد که پاسخ‌های ارائه شده به سوالات از توزیع نرمال برخوردار است و بنابراین برای تحلیل داده‌ها می‌توان از آزمون‌های پارامتریک استفاده کرد.

بخش اول) تحلیل اطلاعات دموگرافیک

در بخش نخست با استفاده از جداول فراوانی، فراوانی مورد مشاهده و درصد فراوانی شاخص‌های جمعیت‌شناختی براساس پاسخ‌های ۱۰۰ مشارکت‌کننده در پژوهش مورد بررسی قرار گرفت. متغیرهای جمعیت‌شناختی پژوهش جنسیت، تحصیلات و سابقه کاری در نظر گرفته شد.

از ۱۰۰ فرد مشارکت‌کننده در پژوهش، ۲۵ نفر معادل ۲۵ درصد پاسخگویان زیر ۵ سال، ۲۰ نفر معادل ۲۰ درصد پاسخگویان، ۵ تا ۱۰ سال، ۱۳ نفر معادل ۱۳ درصد پاسخگویان بین ۱۰ تا ۱۵ سال، ۱۴ نفر معادل ۱۴ درصد پاسخگویان بین ۱۵ تا ۲۰ سال، ۱۳ نفر معادل ۱۳ درصد پاسخگویان بین ۲۰ تا ۲۵ سال و ۱۵ نفر معادل ۱۵ درصد پاسخگویان بالای ۲۵ سال سابقه کار داشتند.

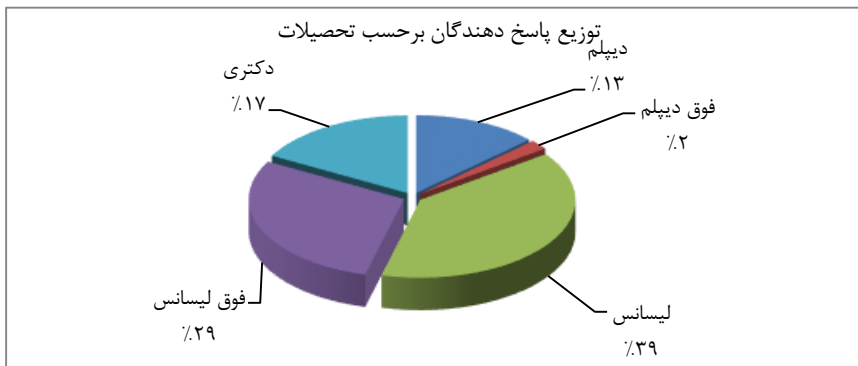

شکل ۱. توزیع فراوانی نمونه برحسب سابقه کار

جدول ۳. توزیع فراوانی نمونه برحسب تحصیلات

تحصیلات	فراوانی	درصد فراوانی
دیپلم	۱۳	۱۳٪
فوق دیپلم	۲	۲٪
لیسانس	۳۹	۳۹٪
فوق لیسانس	۲۹	۲۹٪
دکتری	۱۷	۱۷٪

با توجه به جدول بالا ملاحظه می‌شود از ۱۰۰ فرد مشارکت‌کننده در پژوهش، ۱۳ نفر معادل ۱۳ درصد پاسخگویان دارای تحصیلات دیپلم، ۲ نفر معادل ۲ درصد پاسخگویان فوق دیپلم، ۳۹ نفر معادل ۳۹ درصد پاسخگویان لیسانس، ۲۹ نفر معادل ۲۹ درصد پاسخگویان فوق لیسانس و ۱۷ نفر معادل ۱۷ درصد پاسخگویان دارای تحصیلات دکتری بودند.

شکل ۲. توزیع فراوانی نمونه برحسب تحصیلات

بخش دوم) تحلیل داده‌های مرتبط با وضعیت آموزش و پرورش در خصوص مؤلفه‌های جهانی شدن آموزش و پرورش

بررسی نظر شرکت‌کنندگان در پژوهش در خصوص میزان آمادگی کشور برای جهانی‌سازی نظام تعلیم و تربیت عملکرد نظام آموزش و پرورش کشور در مؤلفه‌های جهانی شدن آموزش و پرورش چگونه است؟ داده‌های بدست آمده از پرسشنامه‌های تکمیلی با استفاده از آزمون تی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و براساس سطح معناداری و اطمینان ۹۵٪ مؤلفه‌های جهانی شدن آموزش و پرورش در سه طبقه غیر استاندارد، در سطح جهانی در حد متوسط قابل ارائه است.

جدول ۴. نتایج آزمون T برای بررسی عملکرد نظام آموزش و پرورش کشور در خصوص مؤلفه‌های جهانی

شدن آموزش و پرورش

مؤلفه‌ها	وضعیت شاخص
میزان تخصصی بودن ساختار سازمانی تعلیم و تربیت کشور و برخورداری ساختار از استانداردهای لازم سلسله مراتب اختیارات و حرفه‌ای	غیراستاندارد
میزان تخصصی بودن ساختار سازمانی تعلیم و تربیت کشور و برخورداری ساختار از استانداردهای لازم سلسله مراتب اختیارات و حرفه‌ای	غیراستاندارد
میزان برخورداری ساختار سازمانی تعلیم و تربیت کشور از جنبه وظایف انعطاف‌پذیر، همکاری اشتراکی، گروه‌های کاری متنوع، قوانین و مقررات کنترل‌کننده، دسترسی آزاد به اطلاعات و سیستم تصمیم‌گیری غیرمتمرکز	غیراستاندارد
میزان توجه نظام آموزش و پرورش به توسعه پارک‌های فن‌آوری در مدارس سراسر کشور، نهادهای مشاوره‌ای تخصصی آموزشی، توسعه زیرساخت مناسب برای خود رهبری دانش‌آموزان و توانمندسازی آن‌ها	غیراستاندارد
برخورداری مدیران نظام آموزش و پرورش از نگرش سیستمی، توانایی کار همزمان در فرهنگ‌های گوناگون، قدرت برقراری تعادل بین جهانی‌اندیشیدن و محلی عمل کردن، دیدگاه‌های جهان‌محوری به جای خود‌محوری، دانش زبان‌های خارجی، توانایی انجام کار با رایانه و توانایی انجام دادن کار گروهی	غیراستاندارد
میزان تحمل ریسک، رویارویی با وضعیت مبهم، تلاش در جهت کسب موفقیت بیشتر در بین مدیران سازمان‌های آموزشی و توجه به مدیریت کیفیت فراگیر و مهارت‌های انسانی با تاکید بر مهارت‌های	غیراستاندارد

سرپرستی مدیران سازمان‌های آموزشی کشور	غیراستاندارد
تغییر در نقش‌های قدیم و جدید مدرسه	غیراستاندارد
میزان جامعیت و تلاش نظام تعلیم و تربیت در راستای شکوفایی قابلیت دانش‌آموزان	غیراستاندارد
میزان متحول سازی فرایند یاددهی و یادگیری با ظهور و گسترش تکنولوژی‌های جدید الکترونیکی در نظام تعلیم و تربیت کشور	غیراستاندارد
میزان از دست دادن جنبه و هویت محلی مدارس و سازمان‌های آموزشی کشور و توسعه نظام مشارکت از طریق نرم‌افزارهای ارتباطی	غیراستاندارد
میزان دستیابی مراکز تعلیم و تربیت کشور به تحولات جدید تکنولوژیکی نظیر یادگیری و یاددهی دیجیتال و اینترنتی، آموزش تیمی و جمعی در مقیاس ملی و جهانی و ترویج نقش تعاملی بین معلم و دانش‌آموز	غیراستاندارد
توجه به کلیه ابعاد زندگی و شخصیت انسانی	غیراستاندارد
برخوردار از ویژگی‌های مرزناپذیری، غیر منسجم، مجازی و غیر مستقیم بودن نظام آموزش و پرورش فراگیر بودن و انطباق نظام آموزش و پرورش با روح زمانه	غیراستاندارد
میزان توجه نظام آموزش و پرورش به تفکر انتقادی، ارتباطات، اثربخشی و روش حل مسئله	غیراستاندارد
میزان موفقیت نظام تعلیم و تربیت کشور در راستای غنی سازی دانش‌آموزان از حیث انواع صلاحیت‌های اجتماعی، اقتصادی، هوشی، مدیریتی و محیطی و نگرش جهانی به مسائل، آگاهی و حساسیت	غیراستاندارد
میزان موفقیت نظام تعلیم و تربیت کشور در جهت ارتقای صلاحیت‌های معنوی، اخلاقی، مذهبی و فرهنگی دانش‌آموزان	غیراستاندارد
میزان تأثیرپذیری نظام تعلیم و تربیت کشور از جدیدترین اطلاعات، آموزش الکترونیکی، تفاهم عمومی، یادگیری برای با هم زیستن و تلاش برای پی بردن به حلقه‌های بسته دانش	غیراستاندارد
میزان برخورداری مراکز تعلیم و تربیت کشور از ویژگی‌های تکمیل تحصیلات بین‌المللی، تجربه سفرهای مهم آموزشی، تیم‌سازی به منظور توسعه مهارت‌های مفید و آموزش چند زبانی در طول تحصیل	غیراستاندارد
زیرساخت‌های آموزش و پرورش مستعد جهانی سازی	در حد متوسط
میزان به کارگیری اصول علمی و جهانی آموزش توسط معلمان در تدریس	در حد متوسط
میزان انطباق معلمان با مظاهر جهانی شدن (از جمله کار در فضای مجازی، فن‌آوری اطلاعات و منابع جدید)	در حد متوسط
میزان قدرت اعمال مدیریت در بستر بین‌المللی و در چارچوب برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی، رهبری و کنترل بر مبنای تفکر جامع و راهبردی در بین مدیران آموزش و پرورش کشور	در حد متوسط
به‌هنگام بودن الزامات نظام تعلیم و تربیت با مراحل رشد دانش‌آموزان	در حد متوسط
میزان حرکت نظام تعلیم و تربیت در جهت رشد و توسعه پایدار کشور و میزان باور به زیربنایی بودن دانایی و دانش ملی و بین‌المللی در مسیر توسعه	در حد متوسط
میزان محوریت انتفاع دانش‌آموزان در سازماندهی فرایندهای یاددهی و یادگیری و فعالیت‌های مرتبط مانند تأمین معلم، زیرساخت‌ها و تجهیزات	در حد متوسط
میزان موفقیت نظام تعلیم و تربیت کشور در تغییر تمرکز از آموزش صرف به رویکرد یادگیری و یاد دادن و تربیت نیروی انسانی	در حد متوسط
میزان موفقیت نظام تعلیم و تربیت کشور در راستای غنی سازی دانش‌آموزان از حیث اطلاعات، فن‌آوری و تکنولوژی برای شهروند جهانی	در حد متوسط

فراهم سازی شناخت کلی و جامع دانش آموزان از هستی و محیط پیرامون خود	در حد متوسط
برخورداری از ویژگی‌های انعطاف‌پذیری، خودآگاهی، ذهنیت‌باز، نوآوری و خلاقیت نظام آموزش و پرورش	در حد متوسط
میزان توجه برنامه درسی نظام تعلیم و تربیت کشور به روش‌های جدید آموزش، آموزش اصول زندگی	در حد متوسط
مسالمت‌آمیز استفاده از ظرفیت‌های فن‌آوری اطلاعات و بکارگیری منابع غیر مدرسه‌ای و جهانی	در حد متوسط
میزان سیالیت و جاری سازی انتقال مسئولیت تصمیم‌گیری، تصمیم‌گیری مشارکت‌آمیز، تاکید بر خلاقیت و ابتکار و آشنایی با تحقیقات جدید و روش‌های نوین در زمینه‌های مختلف	در حد متوسط
میزان تلاش نظام آموزش و پرورش کشور در خروج از حالت خشک و انفعالی و تبدیل شدن آن بصورت خیال و کنش چند سویه میان دانش‌آموزان و توجه به مهارت‌های ادراکی انسان	در حد متوسط
میزان درک مسئولیت‌های حرفه‌ای نظام آموزشی کشور و مشارکت در گفتمان اجتماعی	در سطح جهانی
برخورداری نظام آموزش و پرورش از اهداف و استراتژی فراملی و جهانی	در سطح جهانی
میزان مسئولیت‌پذیری، انتقادپذیری دانش‌آموزان به‌عنوان یادگیرنده در جامعه و برخورداری آن‌ها از مهارت ارتباطی فعال و تولید کننده دانش	در سطح جهانی

با توجه به اطلاعات جدول قبل که از پرسشنامه‌ها بدست آمد نظام و سیستم آموزشی کشور که با ۱۷ گویه مورد ارزیابی قرار گرفت که بیشتر آیت‌ها با وضعیت غیر استاندارد، دارای ضعف می‌باشد. با توجه به جدول فوق ۱۹ متغیر براساس نظر جامعه مورد تحقیق دارای ضعف می‌باشد و نیازمند توجه بیشتری برای جهانی شدن هستند و ۳ متغیر در مقیاس استاندارد جهانی قرار دارد. هم‌چنین ۱۳ متغیر در مرز جهانی شدن قرار می‌گیرد و وضعیت مطلوبی دارد.

جدول ۵. توزیع وضعیت مؤلفه‌های مرتبط با جهانی شدن نظام و تعلیم تربیت ایران

وضعیت سه گانه	غیر استاندارد	در حد متوسط	در سطح جهانی
تعداد مؤلفه‌ها	۱۹	۱۳	۳
درصد مؤلفه‌ها	۵۴	۳۷	۹

نمودار ۳. توزیع وضعیت مؤلفه‌های مرتبط با جهانی شدن نظام و تعلیم تربیت ایران

داده‌ها از این حکایت دارند که مطابق با پیمایش انجام شده، نظام تعلیم و تربیت کشور، صرفاً ۹ درصد از مؤلفه‌های جهانی شدن را دارا می‌باشد و در مورد ۳۷ درصد از مؤلفه‌ها در وضعیت میانه قرار گرفته و برای بهبود ۵۴ درصد از آن‌ها نیز باید تلاش‌های جدیدتری انجام شود.

جدول ۶. توزیع وضعیت مؤلفه‌ها/ ابعاد مرتبط با جهانی شدن نظام و تعلیم تربیت ایران

غیراستاندارد	در حد متوسط	در سطح جهانی	سطوح عملکردی نظام تعلیم و تربیت کشور	ابعاد جهانی شدن
۱			زیرساختی	
۳		۱	ساختار سازمانی نظام تعلیم و تربیت	
۲	۳		سرمایه انسانی	
۴	۳	۱	سیاست گذاری	
	۱		فلسفه یادگیری	
۱	۱		فناوری اطلاعات	
۸	۵	۱	محتوایی	

بخش سوم) رتبه‌بندی سنجش مؤلفه‌های جهانی شدن با وضعیت فعلی آموزش و پرورش کشور برای تعیین رتبه‌بندی مؤلفه‌های جهانی شدن در آموزش و پرورش از آزمون فریدمن^۱ استفاده شد.

جدول ۷. نتایج آزمون فریدمن برای بررسی وضعیت عوامل مؤثر بر جهانی شدن

حجم نمونه	آماره آزمون	درجه آزادی	P-value
۱۰۰	۳۳۰/۷۷۶	۳۴	۰/۰۰

با توجه به مقدار آماره آزمون بدست آمده فرض صفر آزمون رد می‌شود یعنی شاخص‌ها از نظر میانگین اولویت و رتبه با یکدیگر متفاوت هستند، رتبه‌های بدست آمده در جدول ۸ ارائه شده است.

جدول ۸. نتایج آزمون فریدمن برای بررسی رتبه‌بندی ابعاد مختلف سیستم آموزشی کشور متغیر اول (بالا ترین رتبه)

شماره مؤلفه‌ها	مؤلفه‌ها	میانگین امتیاز	رتبه
مؤلفه ۴	میزان درک مسئولیت‌های حرفه‌ای نظام آموزشی کشور و مشارکت در گفت‌وگو اجتماعی	۲۶/۳۴	۰۱

^۱ Friedman test

- ۰۲ ۲۵/۸۴ میزان مسئولیت‌پذیری، انتقادپذیری دانش‌آموزان به‌عنوان یادگیرنده در جامعه و برخورداری آن‌ها از مهارت ارتباطی فعال و تولیدکننده‌ی دانش
مولفه ۳۱
- ۰۳ ۱۹/۶۴ میزان تلاش نظام آموزش و پرورش کشور در خروج از حالت خشک و انفعالی و تبدیل شدن آن بصورت خیال و کنش چند سویه میان دانش‌آموزان و توجه به مهارت‌های ادراکی انسان
مولفه ۳۵
- ۰۴ ۱۹/۴۵ میزان سیالیت و جاری سازی انتقال مسئولیت تصمیم‌گیری، تصمیم‌گیری مشارکت‌آمیز، تاکید بر خلاقیت و ابتکار و آشنایی با تحقیقات جدید و روش‌های نوین در زمینه‌های مختلف
مولفه ۳۴
- ۰۵ ۱۹/۱۲ به‌هنگام بودن الزامات نظام تعلیم و تربیت با مراحل رشد دانش‌آموزان
مولفه ۱۳
- ۰۶ ۱۹/۰۳ میزان حرکت نظام تعلیم و تربیت در جهت رشد و توسعه پایدار کشور و میزان باور به زیربنایی بودن دانایی و دانش ملی و بین‌المللی در مسیر توسعه
مولفه ۱۴
- ۰۷ ۱۸/۹۱ میزان توجه برنامه درسی نظام تعلیم و تربیت کشور به روش‌های جدید آموزش، آموزش اصول زندگی مسالمت‌آمیز استفاده از ظرفیت‌های فن‌آوری اطلاعات و بکارگیری منابع غیر مدرسه‌ای و جهانی
مولفه ۳۰
- ۰۸ ۱۸/۶۷ میزان انطباق معلمان با مظاهر جهانی شدن (از جمله کار در فضای مجازی، فن‌آوری اطلاعات و منابع جدید)
مولفه ۷
- ۰۹ ۱۸/۵۲ برخورداری از ویژگی‌های انعطاف‌پذیری، خودآگاهی، ذهنیت‌باز، نوآوری و خلاقیت نظام آموزش و پرورش
مولفه ۲۵
- ۱۰ ۱۸/۳۶ میزان موفقیت نظام تعلیم و تربیت کشور در تغییر تمرکز از آموزش صرف به رویکرد یادگیری و یاد دادن و تربیت نیروی انسانی
مولفه ۱۹
- ۱۱ ۱۸/۲۴ میزان قدرت اعمال مدیریت در بستر بین‌المللی و در چارچوب برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی، رهبری و کنترل بر مبنای تفکر جامع و راهبردی در بین مدیران آموزش و پرورش کشور
مولفه ۹
- ۱۲ ۱۸/۱۷ میزان موفقیت نظام تعلیم و تربیت کشور در راستای غنی سازی دانش‌آموزان از حیث اطلاعات، فن‌آوری و تکنولوژی برای شهروند جهانی
مولفه ۲۰
- ۱۳ ۱۸/۰۱ میزان به کارگیری اصول علمی و جهانی آموزش توسط معلمان در تدریس
مولفه ۶
- ۱۴ ۱۷/۹۴ فراهم سازی شناخت کلی و جامع دانش‌آموزان از هستی و محیط پیرامون خود
مولفه ۲۳
- ۱۵ ۱۷/۸۳ میزان محوریت انتفاع دانش‌آموزان در سازماندهی فرایندهای یاددهی و یادگیری و فعالیت‌های مرتبط مانند تأمین معلم، زیرساخت‌ها و تجهیزات
مولفه ۱۶
- ۱۶ ۱۷/۶۷ میزان توجه نظام آموزش و پرورش به توسعه پارک‌های فن‌آوری در مدارس سراسر کشور، نهادهای مشاوره‌ای تخصصی آموزشی، توسعه زیرساخت مناسب برای خود رهبری دانش‌آموزان و توانمندسازی آن‌ها
مولفه ۵
- ۱۷ ۱۷/۶۷ میزان برخورداری مراکز تعلیم و تربیت کشور از ویژگی‌های تکمیل تحصیلات بین‌المللی، تجربه سفرهای مهم آموزشی، تیم‌سازی به منظور توسعه مهارت‌های مفید و آموزش چند زبانی در طول تحصیل
مولفه ۳۳

۳۰۱ بررسی اثرات جهانی شدن بر نظام آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران

۱۸	۱۷/۴۹	میزان دستیابی مراکز تعلیم و تربیت کشور به تحولات جدید تکنولوژیکی نظیر یادگیری و یاددهی دیجیتال و اینترنتی، آموزش تیمی و جمعی در مقیاس ملی و جهانی و ترویج نقش تعاملی بین معلم و دانش‌آموز	مؤلفه ۲۱
۱۹	۱۷/۴۲	برخورداری از ویژگی‌های مرزناپذیری، غیر منسجم، مجازی و غیر مستقیم بودن نظام آموزش و پرورش	مؤلفه ۲۴
۲۰	۱۷/۲۵	میزان متحول سازی فرایند یاددهی و یادگیری با ظهور و گسترش تکنولوژی‌های جدید الکترونیکی در نظام تعلیم و تربیت کشور	مؤلفه ۱۷
۲۱	۱۷/۱۵	میزان تأثیرپذیری نظام تعلیم و تربیت کشور از جدیدترین اطلاعات، آموزش الکترونیکی، تفاهم عمومی، یادگیری برای با هم زیستن و تلاش برای پی بردن به حلقه‌های بسته دانش	مؤلفه ۳۲
۲۲	۱۷/۰۱	میزان تخصصی بودن ساختار سازمانی تعلیم و تربیت کشور و برخورداری ساختار از استانداردهای لازم سلسله مراتب اختیارات و حرفه‌ای	مؤلفه ۲
۲۳	۱۶/۸۹	میزان از دست دادن جنبه و هویت محلی مدارس و سازمان‌های آموزشی کشور و توسعه نظام مشارکت از طریق نرم‌افزارهای ارتباطی	مؤلفه ۱۸
۲۴	۱۶/۸۲	توجه به کلیه ابعاد زندگی و شخصیت انسانی	مؤلفه ۲۲
۲۵	۱۶/۸۰	برخورداری مدیران نظام آموزش و پرورش از نگرش سیستمی، توانایی کار همزمان در فرهنگ‌های گوناگون، قدرت برقراری تعادل بین جهانی اندیشیدن و محلی عمل کردن، دیدگاه‌های جهان محوری به جای خود محوری، دانش زبان‌های خارجی، توانایی انجام کار با رایانه و توانایی انجام دادن کار گروهی	مؤلفه ۸
۲۶	۱۶/۷۷	میزان تحمل ریسک، رویارویی با وضعیت مبهم، تلاش در جهت کسب موفقیت بیشتر در بین مدیران سازمان‌های آموزشی و توجه به مدیریت کیفیت فراگیر و مهارت‌های انسانی با تاکید بر مهارت‌های سرپرستی مدیران سازمان‌های آموزشی کشور	مؤلفه ۱۰
۲۷	۱۶/۶۹	فراگیر بودن و انطباق نظام آموزش و پرورش با روح زمانه	مؤلفه ۲۶
۲۸	۱۶/۶۱	تغییر در نقش‌های قدیم و جدید مدرسه	مؤلفه ۱۱
۲۹	۱۶/۴۱	میزان برخورداری ساختار سازمانی تعلیم و تربیت کشور از جنبه وظایف انعطاف‌پذیر، همکاری اشتراکی، گروه‌های کاری متنوع، قوانین و مقررات کنترل کننده، دسترسی آزاد به اطلاعات و سیستم تصمیم‌گیری غیرمتمرکز	مؤلفه ۳
۳۰	۱۶/۰۶	میزان جامعیت و تلاش نظام تعلیم و تربیت در راستای شکوفایی قابلیت دانش‌آموزان	مؤلفه ۱۵
۳۱	۱۵/۷۰	میزان موفقیت نظام تعلیم و تربیت کشور در راستای غنی سازی دانش‌آموزان از حیث انواع صلاحیت‌های اجتماعی، اقتصادی، هوشی، مدیریتی و محیطی و نگرش جهانی به مسائل، آگاهی و حساسیت	مؤلفه ۲۸
۳۲	۱۳/۰۸	میزان توجه نظام آموزش و پرورش به تفکر انتقادی، ارتباطات، اثربخشی و روش حل مسئله	مؤلفه ۲۷

مؤلفه ۲۹	میزان موفقیت نظام تعلیم و تربیت کشور در جهت ارتقای صلاحیت‌های معنوی، اخلاقی، مذهبی و فرهنگی دانش‌آموزان	۱۲/۹۶	۳۳
مؤلفه ۱	زیرساخت‌های آموزش و پرورش مستعد جهانی سازی	۱۲/۸۶	۳۴

براساس نتایج جدول فوق بالاترین رتبه مربوط به میزان درک مسئولیت‌های حرفه‌ای نظام آموزشی کشور و مشارکت در گفتمان اجتماعی بوده و این عامل دارای بهترین وضعیت در کشور است. هم‌چنین نبود زیرساخت‌های مناسب پایین‌ترین رتبه و بدترین وضعیت را در سیستم تعلیم و تربیت کشور دارا می‌باشد.

بخش چهارم) بررسی تفاوت پاسخ‌ها در گروه‌های زنان و مردان
 آزمون تی مستقل^۱ برای بررسی تفاوت پاسخ‌ها در گروه‌های زنان و مردان
 با توجه به جدول شماره (۹) تفاوت معناداری بین پاسخ‌دهندگان زن و مرد در پاسخ‌های ارائه شده رؤیت نمی‌شود.

جدول ۹. تجزیه و تحلیل تفاوت پاسخ‌ها در گروه‌های زنان و مردان

سطح معناداری	F عدد
۰,۵۷۵	۰,۴۵

بخش پنجم) بررسی تفاوت پاسخ‌ها در گروه‌های مختلف تحصیلاتی و سابقه کاری (براساس آزمون تحلیل آزمون یک طرفه (ANOVA) و آزمون‌های تعقیبی (Scheffe)
 الف) بررسی تفاوت پاسخ‌ها در گروه‌های مختلف تحصیلاتی پاسخ‌دهندگان
 با توجه به جدول شماره (۱۰) تفاوت معناداری بین گروه‌های مختلف تحصیلاتی در پاسخ‌های ارائه شده رؤیت نمی‌شود. صرفاً در یک مورد بین گروه‌های مختلف تحصیلاتی پاسخ‌دهندگان تفاوت وجود دارد.

جدول ۱۰. تحلیل آزمون یک طرفه (ANOVA) برای گروه‌های مختلف تحصیلاتی

مؤلفه‌ها	عدد (F)	سطح معناداری
مؤلفه ۱	۲/۰۲۴	۰/۰۹۷
مؤلفه ۲	۰/۸۷۶	۰/۴۸۲
مؤلفه ۳	۰/۱۳۷	۰/۹۶۸
مؤلفه ۴	۳/۱۳	۰/۰۱۸
مؤلفه ۵	۰/۱۱۹	۰/۹۷۵
مؤلفه ۶	۱/۵۱۷	۰/۲۰۳
مؤلفه ۷	۰/۷۷۷	۰/۵۴۳
مؤلفه ۸	۰/۲۸۷	۰/۸۸۶

۰/۱۴۴	۰/۱۴۴	مؤلفه ۹
۰/۱۵۸	۰/۱۵۸	مؤلفه ۱۰
۱/۲۳۲	۱/۲۳۲	مؤلفه ۱۱
۰/۵۱۷	۰/۵۱۷	مؤلفه ۱۲
۰/۶۱۵	۰/۶۱۵	مؤلفه ۱۳
۱/۲۹۹	۱/۲۹۹	مؤلفه ۱۴
۰/۸۸۸	۰/۸۸۸	مؤلفه ۱۵
۰/۶۷۱	۰/۶۷۱	مؤلفه ۱۶
۰/۳۹۹	۰/۳۹۹	مؤلفه ۱۷
۰/۳۵۶	۰/۳۵۶	مؤلفه ۱۸
۰/۵۰۷	۰/۵۰۷	مؤلفه ۱۹
۱/۱۱۸	۱/۱۱۸	مؤلفه ۲۰
۰/۲۰۷	۰/۲۰۷	مؤلفه ۲۱
۰/۴۰۵	۰/۴۰۵	مؤلفه ۲۲
۱/۵۴۵	۱/۵۴۵	مؤلفه ۲۳
۰/۵۴۲	۰/۵۴۲	مؤلفه ۲۴
۰/۷۶۸	۰/۷۶۸	مؤلفه ۲۵
۰/۰۹۹	۰/۰۹۹	مؤلفه ۲۶
۰/۵۱۳	۰/۵۱۳	مؤلفه ۲۷
۰/۷۲۵	۰/۷۲۵	مؤلفه ۲۸
۰/۱۶۸	۰/۱۶۸	مؤلفه ۲۹
۱/۰۱۲	۱/۰۱۲	مؤلفه ۳۰
۱/۸۵	۱/۸۵	مؤلفه ۳۱
۰/۵۷۶	۰/۵۷۶	مؤلفه ۳۲
۰/۱۷۸	۰/۱۷۸	مؤلفه ۳۳
۱/۶۵۸	۱/۶۵۸	مؤلفه ۳۴
۰/۸۵۸	۰/۸۵۸	مؤلفه ۳۵

استفاده از آزمون‌های تعقیبی (شفه (Scheffe))

پاسخ‌دهندگان با توجه به سطوح تحصیلی مختلف در مؤلفه میزان درک مسئولیت‌های حرفه‌ای نظام آموزشی کشور و مشارکت در گفتمان اجتماعی از نظر گروه‌های مختلف تحصیلی با هم اختلاف نظر دارند. این موضوع با آزمون‌های تعقیبی و از جمله شفه مورد بررسی قرار گرفت و مشخص گردید که پاسخ‌دهندگان با سطح تحصیلاتی لیسانس در این موضوع اختلاف نظر معناداری (موافقت محدودتر) با سایر گروه‌های تحصیلاتی دارند.

ب) گروه‌های مختلف پاسخ‌دهندگان از نظر میزان سابقه با توجه به جدول شماره (۱۱) تفاوت معناداری بین گروه‌های پاسخ‌دهندگان از نظر سابقه کار در پاسخ‌های ارائه شده رؤیت نمی‌شود.

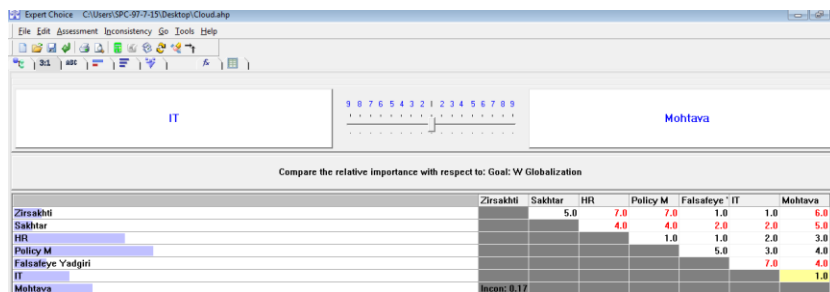
جدول ۱۱. تحلیل آزمون یک طرفه (ANOVA) برای گروه‌های مختلف برحسب سابقه کار

سطح معناداری	F	مجدور میانه	درجه آزادی	مجموع مجدورها
۰/۲۰۷	۱/۴۷۰	۰/۵۳۱	۵	۲/۶۵۶
		۰/۳۶۱	۹۴	۳۳/۹۵۸
			۹۹	۳۶/۶۱۴

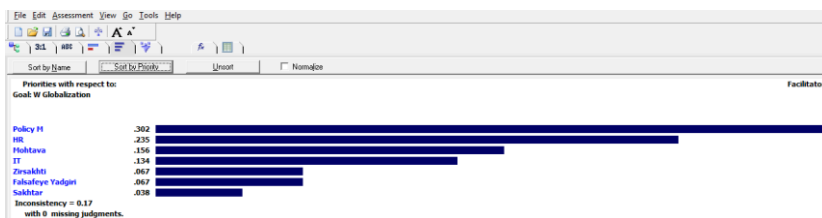
بخش ششم) تعیین وزن ابعاد جهانی شدن آموزش و پرورش با فن تحلیل سلسله مراتبی (AHP) برای تعیین وزن ابعاد جهانی شدن آموزش و پرورش در پژوهش حاضر از فن تحلیل سلسله مراتبی^۱ استفاده شده است.

جدول شماره ۱۲. وزن ابعاد جهانی شدن در تعلیم و تربیت مبتنی بر روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP)

ردیف	ابعاد جهانی شدن تعلیم و تربیت	وزن
۱	زیرساختی	۰,۰۶۷
۲	ساختار سازمانی نظام تعلیم و تربیت	۰,۰۳۸
۳	سرمایه انسانی	۰,۲۳۵
۴	سیاست گذاری	۰,۳۰۳
۵	فلسفه یادگیری	۰,۰۶۷
۶	فناوری اطلاعات	۰,۱۳۴
۷	محتوایی	۰,۱۵۶

1. Analytic hierarchy process (AHP)

نتایج نشان‌دهنده اهمیت و وزن بالای سیاستگذاری در توسعه روند جهانی شدن می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به نتایج بدست آمده در سه مؤلفه میزان درک مسئولیت‌های حرفه‌ای نظام آموزشی کشور و مشارکت در گفتمان اجتماعی، برخورداری نظام آموزش و پرورش از اهداف و استراتژی فراملی و جهانی و میزان مسئولیت‌پذیری، انتقادپذیری دانش‌آموزان به‌عنوان یادگیرنده در جامعه و برخورداری آن‌ها از مهارت ارتباطی فعال و تولیدکننده دانش عملکرد مطلوبی در نظام تعلیم و تربیت کشور وجود دارد. در شاخص‌های زیرساخت‌های آموزش و پرورش مستعد جهانی‌سازی، میزان تخصصی بودن ساختار سازمانی تعلیم و تربیت کشور و برخورداری ساختار از استانداردهای لازم سلسله مراتب اختیارات و حرفه‌ای، میزان برخورداری ساختار سازمانی تعلیم و تربیت کشور از جنبه وظایف انعطاف‌پذیر، همکاری اشتراکی، گروه‌های کاری متنوع، قوانین و مقررات کنترل‌کننده، دسترسی آزاد به اطلاعات و سیستم تصمیم‌گیری غیرمتمرکز، میزان توجه نظام آموزش و پرورش به توسعه پارک‌های فن‌آوری در مدارس سراسر کشور، نهادهای مشاوره‌ای تخصصی آموزشی، توسعه زیرساخت مناسب برای خود رهبری دانش‌آموزان و توانمندسازی آن‌ها، برخورداری مدیران نظام آموزش و پرورش از نگرش سیستمی، توانایی کار همزمان در فرهنگ‌های گوناگون، قدرت برقراری تعادل بین جهانی اندیشیدن و محلی عمل کردن، دیدگاه‌های جهان‌محوری به جای خود‌محوری، دانش زبان‌های خارجی، توانایی انجام کار با رایانه و توانایی انجام دادن کار گروهی، میزان تحمل ریسک، رویارویی با وضعیت مبهم، تلاش در جهت کسب موفقیت بیشتر در بین مدیران سازمان‌های آموزشی و توجه به مدیریت کیفیت فراگیر و مهارت‌های انسانی با تأکید بر مهارت‌های سرپرستی مدیران سازمان‌های آموزشی کشور، تغییر در نقش‌های قدیم و جدید مدرسه، میزان جامعیت و تلاش نظام تعلیم و تربیت در راستای شکوفایی قابلیت دانش‌آموزان، میزان متحول‌سازی فرایند یاددهی و یادگیری با ظهور و گسترش تکنولوژی‌های جدید الکترونیکی در نظام تعلیم و تربیت کشور، میزان از دست دادن جنبه و هویت محلی مدارس و سازمان‌های آموزشی کشور و توسعه نظام مشارکت از طریق نرم‌افزارهای ارتباطی، میزان دستیابی مراکز تعلیم و تربیت کشور به تحولات جدید تکنولوژیکی نظیر یادگیری

و یاددهی دیجیتال و اینترنتی، آموزش تیمی و جمعی در مقیاس ملی و جهانی و ترویج نقش تعاملی بین معلم و دانش‌آموز، توجه به کلیه ابعاد زندگی و شخصیت انسانی، برخورداری از ویژگی‌های مرزناپذیری، غیرمنسجم، مجازی و غیرمستقیم بودن نظام آموزش و پرورش، فراگیر بودن و انطباق نظام آموزش و پرورش با روح زمانه، میزان توجه نظام آموزش و پرورش به تفکر انتقادی، ارتباطات، اثربخشی و روش حل مسئله، میزان موفقیت نظام تعلیم و تربیت کشور در راستای غنی‌سازی دانش‌آموزان از حیث انواع صلاحیت‌های اجتماعی، اقتصادی، هوشی، مدیریتی و محیطی و نگرش جهانی به مسائل، آگاهی و حساسیت، میزان موفقیت نظام تعلیم و تربیت کشور در جهت ارتقای صلاحیت‌های معنوی، اخلاقی، مذهبی و فرهنگی دانش‌آموزان، میزان تأثیرپذیری نظام تعلیم و تربیت کشور از جدیدترین اطلاعات، آموزش الکترونیکی، تفاهم عمومی، یادگیری برای با هم زیستن و تلاش برای پی بردن به حلقه‌های بسته دانش و میزان برخورداری مراکز تعلیم و تربیت کشور از ویژگی‌های تکمیل تحصیلات بین‌المللی، تجربه سفرهای مهم آموزشی، تیم‌سازی به‌منظور توسعه مهارت‌های مفید و آموزش چند زبانی در طول تحصیل از جمله نقاط ضعف معنادار در حوزه جهانی شدن آموزش و پرورش می‌باشند. و لازم است مطابق با مدل‌های برنامه‌ریزی مد نظر سیاستگذاران آموزش و پرورش قرار گیرد. در تحلیل سلسله مراتبی مشخص شد اهمیت و وزن بالای سیاستگذاری در توسعه روند جهانی شدن می‌باشد و باید تمرکز در این بخش باشد.

منابع

- Abdelhadi,S; Noureddine,M.(2014).*The Impact of Globalisation on Education.. Ministry of Higher Education and Scientific Research University of Tlemcen Faculty of Letters and Languages “Master Degree” in Literature and Civilization.*
- Akani, C. (2012). The Effect of Globalization on Nigeria Education. *Global Advanced Research Journal of Social Science*, 1(5): 92 -100.
- Akar, Hanife. (2010).*Globalization and its challenges for developing countries: The case of Turkish higher education.* See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/226269568>.
- Akhavan Sarraf, Ahmad Reza; Nilforosh Zadeh, Maryam (2008). Dimensions of Globalization of Higher Education, *Technology Development Quarterly*, No. 17, p. 56. (In Persian).
- Altbach, P., & Knight, J. (2007). The internationalization of higher education: Motivations and realities. *Journal of Studies in International Education*, 11(3/4), 290–305.
- Apple, M (2011) Global crises, social justice, and teacher education. *Journal of Teacher Education*. 62(2):222–234.
- Barber, B. (2003). *Jihad vs McWorld*. New York: Ballantine.

- Bedenlier, S (2017) Two Decades of Research Into the Internationalization of Higher Education: Major Themes in the Journal of Studies in International Education (1997-2016). *Journal of Studies in International Education*. Volume: 22(2), page(s): 108-135.
- Berry, C., & Taylor, J. (2014). Internationalisation in higher education in Latin America: policies and practice in Colombia and Mexico. *Higher Education*, 67(5), 585–601.
- Clark, B.R. (2011). *The Higher Education System: Academic Organization in Cross-national Perspective*, in A. Smirnov, Trans., Moscow, Higher School of Economics.
- Essays, UK. (2018). *Effects of Globalisation in Education Essay*. Retrieved from <https://www.ukessays.com/essays/education/effects-of-globalisation-in-education-education-essay.php?vref=1>
- Fisher, Richard W. (2005). “*Globalization and Monetary Policy*” Warren and Anita Marshall Lecture in American Foreign Policy, November 3, 2005, Federal Reserve Bank of Dallas.
- Green C. (2005). *The Privatization of State Education: Public Partners, Private Dealings*. Abingdon: Routledge Falmer Press.
- Kellner, D. (2000). *Globalization and New Social Movements: Lessons for Critical Theory and Pedagogy*. In Globalizaion and Education. Ed. Burbules, N. C. and C. A. Torres, New York: Routledge, pp: 299-321.
- Luksha, P., Peskov, D. (2014). *Future of Education: Global Agenda*, map.edu2035.org/attachments/7/a52816a4-8139-412c-809f-74ad18ca5292.pdf.
- Mihailova, G. (2006). E-learning as Internationalization Strategy in Higher Education – Lecturer’s and Student’s Perspective. *Baltic Journal of Management*, 1(3), 270 - 284.
- Pinar, W. (2013). *International Handbook of Curriculum Research*. New York: Tylor and Francis Publication.
- Razak, M.A.A. (2011). Globalization and its Impact on Education and Culture. *World Journal of Islamic History and Civilization*, 1(1), pp.59-69.
- Ross EW and Gibson R. (2007) *Neoliberalism and Education Reform*. New York: Hampton Press.
- Soliman, S(2018) The international strategies of universities: deliberate or emergent? *Journal of Studies in Higher Education*. 44(8) Pages 1413-1424 .
- Taiwo. OO. (2004). ‘*Globalization, Society and Culture*. Whither Nigerian Youths’ in *Globalization and Culture*, (BAAC), Lagos.
- Teichler, U (2017) International Trends on Higher Education. *Journal of International Mobility*. 1(5) 177-216.
- Tsui, A. B. M., & Tollefson, J. W. (2006). *Language policy and the construction of national culture identity*. In A. B. M. Tsui & J. W. Tollefson (Eds.), *Language policy, culture and identity in Asian contexts*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Assoc.
- Vaezi, Mozaffaraddin, Karoun, Dawood (2010) Culture, Globalization and Higher Education, *Literature of Culture*, New Period, No21, Pp50-62. (In Persian).

- Yemini, M. (2014). “*Internationalisation Discourse What Remains to be Said?*” *Perspectives: Policy and Practice in Higher Education* 18 (2): 66–71
- Yoder, B. L. (2006). *Globalization of higher education in eight Chinese universities: Incorporation of and of and strategic responses to world culture*. Unpublished doctoral dissertation, University of Pittsburgh, Pittsburg, USA.

The Impact of Globalization on Educational System of Islamic Republic of Iran

S. I. Hosseini*, M. F¹, S. Soleiman[†] & S. A. Ebrahimi[‡]

Received: 2017/01/30

Accept: 2017/06/26

Abstract

Objective: The purpose of this study was to investigate the impacts, the developments as well as status of the dimensions of the education system of the country in the face of globalization based on the views of specialists, university teachers and the staff of education sector using a mixed method.

Materials and Methods: In the qualitative part of the study, the interview method and in the quantitative part, the survey method was used to collect data. Purposeful (theoretical) sampling method was used for the qualitative part of the study. Also, the community of experts including 25 people was interviewed. The interviews were analyzed using content analysis method and finally 35 components in seven dimensions of globalization of education were identified. For conducting the quantitative part, 108 people out of 150 ones were selected as the sample of the study from the research community of the staff of education, school teachers and university teachers in the universities of Tehran who were familiar with the area of globalization and education. 100 people completed the questionnaires. The research tool for gathering the data was a researcher-made questionnaire and Cronbach's alpha method was used to evaluate the reliability of the questionnaire. Kolmogorov-Smirnov, T-test, One-way analysis of variance, and Scheffe test as well as Friedman test were also used to analyze the results of the questionnaire. In addition, AHP method was used to determine the weight of globalization dimensions. Based on the results obtained from the viewpoints of specialists, university teachers, education experts and staff, The system of education in the country in terms of workgroups in different cultures, the balance between worldview and local performance, world-view rather than self-centeredness, foreign language knowledge, the comprehensiveness of using computer and group work is at a poor level compared to the global scale in terms of the growth of access to electronic and internet facilities, the inclusiveness of education in the country and the comprehensiveness of educational materials. Also from the viewpoint of the statistical population under the study, the comprehensiveness of the educational system and its effect on the growth of students is the most consistent component with globalization.

* Corresponding Author: Lecturer, Faculty of Management, Islamic Azad University, Tehran, Iran. Email: Hosseini.s.e.123@gmail.com

1. Professor, Department of Education, National University of Tajikistan.
2. Professor, Department of Education, Institute of Tajikistan Academy.
3. Assistant Professor, Faculty of Management, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Discussion & Conclusion: Based on the results of the present study, many of the mentioned weaknesses of the education system require extensive actions in the area of curriculum development, teaching methods and techniques, development of global values, establishing constructive interaction and local factors and conditions with global norms, applying all capacities and potentials for language learning, developing learning literacy skills, developing users' computer skills, and ultimately changing attitudes from purely domestic to global considerations. Since experts familiar with the issues of globalization in the education system agree on these issues, special considerations are needed in order to enhance the power of students and the system of education in the face of globalization and its benefits. Large education programs and national documents should be considered so that the country's contribution to both globalization and rationalization is balanced and the balance of scientific, technological, cultural and social exchanges would be in a favorable position.

Key words: Education, Analytical Hierarchy Process, Globalization.